

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

'Een voldoende bewijs van ware vaderlandsliefde': de creatie van literair erfgoed in Nederland, 1797-1845

Petiet, F.

Publication date
2011

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Petiet, F. (2011). *'Een voldoende bewijs van ware vaderlandsliefde': de creatie van literair erfgoed in Nederland, 1797-1845*. [, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Inhoudsopgave

Woord vooraf	5
Inleiding	9
Kennismaking met de ‘partij van behoud’ en de ‘partij van beweging’	9
De Ouden vs de Nieuwen	12
Vraagstelling en grensafbakening.....	14
Aansluiting bestaand onderzoek	16
Opbouw van het proefschrift	19
Hoofdstuk 1 De actualisering van het verleden. De betekenis van het literaire erfgoed in de eerste helft van de negentiende eeuw	21
Dichters voor dichters. Literatuurgeschiedenis als middel tegen verval	21
Literair verval rond 1800	25
Verleden en toekomst: wijze lessen uit de literatuurgeschiedenis.....	34
Van literair-pessimisme naar literair-optimisme: de tweede gouden eeuw der letteren	37
Conclusie	43
Schrijvers voor het vaderland. Het literaire erfgoed als bron voor vaderlandse gevoelens.....	44
Conclusie	50
De nationale identiteit als functie van de vaderlandse taal- en letterkunde.....	50
Conclusie	56
Samenvattend.....	57
Hoofdstuk 2 Van de genootschapskring naar de openbare ruimte. De verspreiding van het literaire erfgoed.....	59
Genootschappen en het literaire verleden	60
Genootschapslezingen over het literaire erfgoed.....	62
Het literaire verleden in genootschapsverhandelingen	66
Prijsvragen over het literaire verleden.....	69
Het einde van het genootschap	74
Tijdschriften en het literaire verleden	75
Zelfstandige publicaties	85
Algemeen publiek	86
Studerend publiek	89
Vrouwelijk publiek	91
Een publiek van minder bedeelde.....	93
Jong publiek.....	95
Een buitenlands publiek. Nederlandse literatuur over de grens.....	97
De Nederlandse literatuur in het Engels	98
De Nederlandse literatuur in het Duits	101
De Nederlandse literatuur in het Frans	103
Ontvangst in de Nederlandse literaire kritiek	105
Samenvattend.....	106

Hoofdstuk 3 Van kreupelrijm naar ware poëzie. De contouren van de literatuurgeschiedenis in de eerste helft van de negentiende eeuw	109
De winnende prijsverhandeling van Jeronimo de Vries	110
Bouwstenen voor De Vries: bestaande bronnen voor zijn geschiedenis	113
‘Alles behalve bloemen’: literair verval als startpunt voor de Nederlandse literatuurgeschiedenis	116
De waardering van de middeleeuwse literatuur na De Vries.....	121
De eerste bloesems: het literair herstel in de zestiende eeuw	128
De waardering van de zestiende-eeuwse literatuur na De Vries	130
Literaire bloei: de Gouden Eeuw der letteren breekt aan	133
De waardering van de Gouden Eeuw na De Vries	137
Verwelkte bloemen: de neergang in de achttiende eeuw.....	141
De waardering van de achttiende-eeuwse literatuur na De Vries.....	144
Samenvattend.....	147
Hoofdstuk 4 De nationalisering van het literaire erfgoed	149
‘Godsdienstige verheffing, zedelijke grootheid, en waarachtige vaderlandsliefde’.	
De nationale identiteit in de vaderlandse letterkunde.....	152
Het verlangen naar een vaderlandslievende natie.....	156
Lessen in vaderlandsliefde: voorbeelden uit oude schrijvers	158
Het verlangen naar een protestantse natie.....	168
Dirk Raphaelsz. Camphuysen: een icoon van godsdienstvrijheid.....	169
Grenzen aan de godsdienstvrijheid: het probleem Vondel	171
Het verlangen naar een zedelijke natie	180
De zedekundige werken van Jacob Cats.....	182
Dubieus gedrag. Onzedelijkheden in het literaire verleden.....	186
Het verlangen naar een huiselijke natie	192
De nationalisering van de volksliteratuur	199
De acceptatie van Bredero als volksdichter.....	202
Samenvattend.....	204
Bijlage. Chronologie van literatuuroverzichten en bloemlezingen, 1800-1845 ..	207
Bibliografie	211
Register	229
Besluit.....	235
Summary.....	239